

*Hoe Helias liet 't hertochdom van Billoen ende van daer scheyde
om dat sijn wijf anderwerf vraechde van wat lande hy was,
ende hoe hem de swaen weder vertoonde metten
schepe om hem te gbeleyden.*

[24]

Als die hertoginne op eenen nacht lach by haren man vraechde sy anderwerf van wat af komste hy komen was, dat hy nochtans haer verboden had – maer tis gelijkmen seyt: ‘Datmen den vrouwen verbiet, dat doense meest!’ – [ende seyde:] “O, heere, ic soude soo geerne weten van wat afcomste [dat] ghy zijt.”

Als Helias dat hoorde, soo was hy droevich [in sijnder herten] ende antwoorde grammelijck: “Ghy weet wel dat gijt niet weten en sult, ende ic gelove¹ [u] dat ic morgen uyt desen lant scheyden sal, ende ic sal gaen tot Nimmegen om oorlof te neemen aenden keyser [ende u in] presentie van al de heeren.”

Doen weende de hertoghinne seer ende claechedet haer volck ende seyde: “Aylacen, nu heb ic verloren 't geselschap van mijnen goeden man, om dat ic te veel heb gesproken, ende en heb mynen mont niet connen bedwingen.”

Ende sy ginc ooc tot haers dochters bedde, die de vader seer beminde, ende seyde dit haer ooc, die doen tot haren vader ginck jammerlijck ween[en]de en[de] seyde: “O, lieve heere vader, hebt doch ontfermen op mijn vrou moeder ende op my! Aylacen, wildy ons laten? Wat sal ic dan aengaen? Och, sal ick nu blijven vaderloos in mijn jonghe daghen? Mijn uytvercoren vader, en wilt ons niet laten!”²

Doen dit de edelman sach, vertrooste hijse, seggende: “Mijn lieve dochter, en wilt sulcken rou niet hebben, want ic sal u ende u moeder wel besorghen.”³

Ende smorgens stont de hertoge op droeflijck weenende, ende hy seyde tot sij[n]e heeren: “Ic bid u dat ghy mijn wijf ende mijn

1. gelove: beloof

2. laten: verlaten

3. wel besorghen: goed verzorgd achterlaten

dochter wilt gheleyen te Nimmeghen om daer eerlijcken oorlof te nemen aenden keyser, ende dat ic hem bevelen mach al mijn saken die ic te doen heb, want ic en sal nimmermeer weder keeren.” Doen seyde hy: “Mijn vrienden, ick beveel u dat ghy altijd wilt helpen bewaren dit lant van Billoen met mijn wijf ende mijn dochter. Ende den tijt is dat ic moet scheyden, want ghy sult sien comen een swaen die brengen sal een scheepken, ende sal my geleyden te Nimmeghen.”

Ende noch sprekende quam de swaen also hy geseyt hadde, ende hy maecte groot gekrijsch, recht oft hy Heliam riep. Ende hy nam ootmoedelijck oorlof aen hun allen, waerom de edele seer weenden, om dat hy achter liet zijn wijf ende kint, dat jammer was om sien. Ende a[1] de borgers beclaechden het scheyden van haren heeren.⁴ Ende de edel Helias ginck t’schepe, daer de swaen groote blijschap om maecte, want den tijt naecte⁵ dat hy soude weder keeren in zijn menschelijcke forme, ende zijn so gescheyden, ende vertrac totten keyser om hem te bevelen zijn wijf ende dochter.

4. van haren heeren: van hun heer

5. naecte: naderde